ANNOTATIONES

CRITICAE ET PALAEOGRAPHICAE

AD

IULIANUM.

(*Continuantur e Vol.* VIII. *pag.* 419).

Percurram nunc Epistolam ad Sallustium datam, *cuius emendatio*, ut reliquorum librorum quos adhuc recensuimus, *tota pendet a Codice Vossiano*, cuius apographa sunt reliqui Codices omnes, quorum salvo archetypo nulla prorsus ratio est habenda.

Inscribitur in Codicis pag. 195:

Ἰουλιανοῦ καίσαρος ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τοῦ ἀγαθωτάτου σαλουςίου παραμυθητικὸς εἰς ἑαυτόν: —

Omiserunt apographa et Spanhemius verba *εἰς ἑαυτόν*, quae in Codice expalluerunt, sed tamen nullo negotio legi possunt. Eadem de causa omiserunt *σε* p. 240. A. in verbis *ἐπειδή σε βαδίζειν ἐπυθόμην χρῆναι παρ' ἡμῶν.*

Vitiosum est quod editur p. 240. B: *εὑρίσκεσθαι χρὴ — παιωνικὸν ἄκος.* Vitiosius etiam Codex: *παιονικὸν ἄκος.* Veram scripturam *παιώνιον* restituit G. Dindorf. ad Steph. Thes.

Post pauca recte Codex: *καὶ γάρ πως ἔοικεν ἡδονὴ καὶ λύπη τῆς αὐτῆς κορυφῆς ἐξῆφθαι.* Editur *καὶ γὰρ πῶς.* Notissima haec sunt verba Platonis in Phaedone pag. 60. B.

Pag. 241. B. corrige invito Codice *τὸν πάντα χρόνον νοσηλευομένοις* pro *νοσηλευόμενοι.*

Sequens lacuna ex Codice explenda est in hunc modum: ὅσοι μὲν οὕτως ἐπεμελήθη(σαν ὥςε οὐ παντάπασι πονήρως) ἔχειν ἀλλ' ὑγιαίνειν μετρίως. Deinde pro absurda scriptura μηδὲ τὴν Πολέμωνος εὐπάθειαν accipe a Codice veram lectionem ἀπάθειαν, quam etiam absque hoc auxilio unusquisque ex ipsa loci sententia excogitare potuisset. Quo sensu apud philosophos ἀπαθὴς et ἀπάθεια dicatur optime docebit Iulianus ipse p. 192. A: Ἀπάθειαν γὰρ ποιοῦνται τὸ τέλος. τοῦτο δὲ ἴσον ἐςὶ τῷ θεὸν γενέσθαι. vide et quae illic sequuntur.

Recte Codex p. 241. C. pro πάντως γὰρ ἀθρόως εἰσῄει με μνήμη exhibet πάντων.

Mendosum est p. 241. D: τῆς πρὸς τοὺς πονηροὺς ἰσορρόπου τε καὶ ἀμεταμελήτου προθυμίας τε καὶ ῥώμης: quamquam nil iuvat Codex audacter restitue ὁρμῆς pro ῥώμης. Scire pervelim quae sit ῥώμη ἀμεταμέλητος.

Latet Homeri flosculus p. 241. D: μετ' ἀλλήλων ἔςημεν πολλάκις ἴσον θυμὸν ἔχοντες, quod sumtum est ex Iliad. N. 704:

ἀλλ' ὥς τ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον
ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον.

unde Iuliano, qui ipsa verba poëtae servare solet, ἔχοντε reddiderim.

Recte Codex p. 242. D: ἀεὶ ταὐτὰ νοοῦντες καὶ προαιρούμενοι, ubi editur ταῦτα. Post pauca dedit: χρηςὸν δὲ εἴτι κτἑ. quem locum supra emendavimus. In vicinia pro: εἰ μὲν οὖν εἰκότως ἀλγῶ optime servat Codex ὡς μὲν οὖν, sed vix multo labore ὡς agnovi in macula absconditum. Continuo sequitur: οὐ φίλου μόνον ἀλλὰ καὶ συνεργοῦ πιςοῦ οἶδεν ὁ δαίμων καὶ πρὸς ὀλίγον ἀπαλλαττόμενος. Quid significet οἶδεν ὁ δαίμων ne Apollo quidem intellexerit. Noli quaerere: reperi in Codice veram lectionem: δοίη ὁ δαίμων. Praeterea Codex non ἀπαλλαττόμενος servat sed ἀπαλαττόμενος. Quid id nostra refert? dixerit aliquis. Tu ipse in superioribus contendebas perinde esse utrum consonans in libris geminaretur nec ne. In loco corrupto nihil oportet contemni quod in Codice archetypo legatur. Quid hoc, quaeso, est: ἀλγῶ φίλου ἀπαλλαττόμενος? Num tu putas esse, »doleo quod *ab amico divellor*" ut visum est Petavio? Fieri non potest, nam ἀπαλλάττομαι

est *liberor* aut re molesta aut homine importuno, itaque absurdum est φίλου ἀπαλλαττόμενος. Scin quid Iulianus scripserit? non est admodum difficile ad inveniendum, nam nulla datur optio, unicum tantum verbum est huic rei accommodatum, quod sic repone: εἰκότως ἀλγῶ φίλου — ἀπολειπόμενος. Utitur iterum hoc ipso verbo Iulianus in eadem Epistola p. 245. C: καὶ ὁ Σκηπίων ἤχθετο μὲν ἀπολειπομένου τοῦ φίλου οὐ μὴν ἀπαραμύθητον αὐτῷ τὸ πάθος ᾤετο. qui locus alio quodam genere erroris laborat, quem unusquisque statim deprehendere poterit. Laelius Romam proficiscitur Scipione in Africa remanente. Uter igitur ἀπολείπεται? Res est perspicua. Itaque emenda: ἤχθετο μὲν ἀπολειπόμενος τοῦ φίλου, planissime ut illo loco: ἀλγῶ οὐ φίλου μόνον ἀλλὰ καὶ συνεργοῦ πιϛοῦ — ἀπολειπόμενος.

Duo vocabula exciderunt p. 243. B: τί χρὴ προσδοκᾶν ἡμᾶς τοὺς πλέον ἀπολειπομένους τῆς ἐκείνου συνέσεώς τε καὶ γνώμης ἢ ἐκεῖνος τοῦ θεοῦ. In Codice est προσδοκᾶν ἡμᾶς (ὑπὲρ αὐτοῦ) τοὺς πλέον κτἑ. Praeterea ἢ 'κεῖνος habet pro ἢ ἐκεῖνος. Noli putare hanc esse vetustissimam crasin per scribarum manus feliciter ad nos propagatam. Saepe in Vossiano Codice κεῖνος legitur aut 'κεῖνος etiam ubi praecedit consonans et crasi nullus est locus. Fefellit in talibus scribas uncinus pro ε sequenti consonanti adhaerens, cuius erroris multa exempla sunt, quorum unum proferam ut eadem opera Iuliani locum inepto errore liberem. Editur p. 194. C: ἤρκει λοιπὸν ὥσπερ τὰ λοιπὰ ζῷα τοῖς σωματικοῖς ἀρκεῖσθαι πλέον κτήμασιν. In κτήμασιν uncinus ille negligenter omissus turpe mendum peperit, nam luce clarius est πλεονεκτήμασιν Iulianum scripsisse, ut recte legitur p. 235. B: ἐγὼ δὲ καίπερ, ὡς οἶσθα, τοῖς ἔξωθεν πλεονεκτήμασιν ἐπτερωμένος ὑπέταξα ὅμως ἐμαυτὸν τῷ καθηγεμόνι, ubi obiter emenda: τοῖς ἔξωθεν πλεονεκτήμασιν ἀνεπτερωμένος. Noto usu differunt πτεροῦν et ἀναπτεροῦν. Apud Atticos et Atticorum imitatores πτεροῦν proprie dicitur *alas addere*, ἀναπτεροῦν et saepissime ἀνεπτερῶσθαι figurate *elatum esse*.

Impeditus et male compositus locus est p. 243. B: ἐμοὶ δὲ — δάκνομαί τε καὶ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν. Videntur excidisse nonnulla: vitiosa sunt manifesto καὶ τῆς μονῆς.

ἀεὶ δέ μοι θαλπωρῆς κτέ. Nihil est in Codice praesidii. Ultima verba sumta sunt ex Aristophanis Acharnensibus vs. 1:

ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν.

Verba quae leguntur p. 243. D: *ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκ τῆς σῆς φιλίας τὸ ὄνειδος ἐκαρπωσάμην* si sana sunt, non intelligo, si mendosa, emendare non possum. Nullo autem negotio emendari possunt ea quae sequuntur, quibus perridiculus scribarum error caliginem offudit. Editur: *τοσούτων δὲ ὁμοῦ ἐστερημένος τίνων ἂν εὐπορήσαιμι λόγων; οἶμαι διὰ τὸν σὸν πόθον σά τε μήδεα σήν τ' ἀγανοφροσύνην αὐτὴν προέσθαι τὴν ψυχὴν κινδυνεύοντα πείσουσιν ἀτρεμεῖν καὶ φέρειν ὅσα δέδωκεν ὁ θεὸς γενναίως.* Pro ΟΙΜΑΙ scribe ΟΙΜΕ, ut passim *οἴονται* pro *οἷόν τε* in libris scribitur, et nihil difficultatis supererit: *τίνων ἂν εὐπορήσαιμι λόγων, οἵ με — πείσουσιν ἀτρεμεῖν.* Simillimus locus est in Epistolae initio p. 240. C: *ἀλλὰ ποταποὺς εἶναι χρὴ τοὺς λόγους, οἳ τὰς μὲν ἀλγηδόνας ἀφαιρήσουσι τῶν ψυχῶν, εὐφροσύνης δὲ καὶ γαλήνης αἴτιοι καταστήσονται;* Lepide Iulianus suis intexuit Homerica ex Odyss. Λ. 202:

ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.

eodem modo in extremis verbis pellucet celebratissimus Demosthenis locus plurimorum imitatione decantatus ex oratione *περὶ τοῦ στεφάνου* p. 258, 23: *δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως.* quem locum iterum expressit p. 439. D: *ἡμεῖς δὲ ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ γενναίως οἴσομεν.*

Incuria Editoris excidit *οὕτω* p. 243. D: *ταῦθ' (οὕτω) νυνὶ βουλεύσασθαι.*

Pag. 244. A. ubi editur: *Τί ποτε οὖν ἄρα χρὴ καὶ τίνας ἐπῳδὰς εὑρόντα πεῖσαι*, in Codice inter *χρὴ* et *καὶ τίνας* verba quaedam in atra macula latent, quae nullo modo oculis dispici nunc possunt. Chemica ars dabit aliquando lucem. Sententia postulat: *τί ποτε — (φάρμακον τεμόντα) καὶ τίνας ἐπῳδὰς εὑρόντα κτέ.* Statim post editur: *καὶ ἐκθρυλλεῖν τὰς ἐπῳδὰς ἃς Ἀθήναζε φέρων ὁ Σωκράτης κτέ.* Quamquam expalluit scriptura tamen nullo negotio in Codice legitur: *καὶ τὰς ἐκ Θρᾴκης ἐπῳδὰς* pro *καὶ ἐκθρυλλεῖν ἐπῳδάς.* Qui apogra-

pha confecerunt quum non satis evanidam scripturam assequerentur temere et stolide *τάς* omiserunt et *ἐκθρυλλεῖν* de suo commenti sunt. Spanhemius, ut solet, nil vidit. Caeterum locus nunc male compositus sic constituendus esse videtur: *Ἆρ' ἡμῖν οἱ Ζαμόλξιδός εἰσι μιμητέοι λόγοι, λέγω δὲ τὰς ἐκ Θρᾴκης ἐπῳδάς κτἑ.* quemadmodum Iulianus scripsit p. 243. A: *ἐξ ὧν ἐκεῖνον γνωρίζομεν, λέγω δὲ τῶν Πλάτωνος λόγων*, et saepe multi alii dixerunt. Vulgo pro *λόγοι λέγω δέ* legitur *λόγοι καί*.

Quod continuo sequitur p. 244. B: *ἀλλ' ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ἔργων ὧν ἐπυθόμεθα τὰ κλέα* sumtum est ex Homeri Iliad. I. 524:

οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν,

quamobrem Iuliano redde formam Homericam *ἐπευθόμεθα* pro *ἐπυθόμεθα*.

Pag. 245. A: *ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται λέγων ἀντὶ τοῦ νοήσει πάνθ' ἑαυτῷ.* In Codice est *πείθηται* manifesto errore. Sic passim scribae solent aoristum *πιθέσθαι* in praesens *πείθεσθαι* depravare, etiam apud poëtas iugulato metro. Praeterea ipsa Hesiodi verba reposuerim *ἀντὶ τοῦ αὐτῷ πάντα νοήσῃ.*

Pag. 245. D. unice vera est Codicis Vossiani lectio *ἐπεπαίδευτο γὰρ ὑπ' ἐκείνῳ* pro *ὑπ' ἐκείνου*. Saepe legitur *ὑπό τινι τρέφεσθαι* vel *παιδεύεσθαι*. Peridoneum exemplum est p. 107. B: *ὁ τούτου δὲ αὖ παῖς ὑπὸ τῷ Σταγειρίτῃ σοφῷ τρεφόμενος κτἑ.*

Pervulgato errore legitur p. 246. A. *ἔφερε — τὴν ἄγνοιαν τῶν ἑαυτοῦ πολιτῶν* pro *τὴν ἄνοιαν*, quod recte docti viri reponendum censuerunt.

In sqq. conspicitur ridiculum et manifestum scioli additamentum: [*ἀκούειν δὲ χρὴ τῶν ἑξῆς ὡς τοῦ Περικλέους αὐτοῦ*], de quo memini me alio loco annotasse. Emblema est evidens, si quod aliud usquam. Non erat magnopere metuendum ne quis in tali loco: (*ὁ Περικλῆς*) *τῇ πατρίδι — εἴκειν ᾤετο χρῆναι ταῦτα ὡς εἰκὸς λογιζόμενος· Ἐμοὶ πόλις μὲν ἐςὶ καὶ πατρὶς ὁ κόσμος*, ultima verba et quae deinceps sequuntur legens non intelligeret ipsum Periclem haec dicentem induci. Complura alia sciolorum emblemata Iuliani libros obsident. Aperuimus iam nonnulla, alia in sqq. aperiemus. Nonnumquam

Graeculi, qui Iulianum pessime oderant et maledicis annotatiunculis insectari solebant τὸν ἀποςάτην, τὸν μιαρόν, τὸν κατάρατον, odiose et petulanter adscripserunt nonnulla, quae nunc in ipsam Iuliani orationem invecta quam putas mirifice sententiam onerant et perturbant. Huiusmodi est quod interpolarunt p. 231. A: ὦ Ζεῦ πάτερ ἢ ὅ τι σοι φίλον ὄνομα καὶ ὅπως ὀνομάζεσθαι [τουτὶ γὰρ ἔμοιγε οὐδὲν διαφέρει], quae verba scurriliter adscripta esse ad deridendum Iulianum unusquisque admonitus intelliget. Addam aliud ex *Misopogone* p. 337. B: ubi dixerat Iulianus: »Alcaeus et Archilochus eos a quibus iniuriam accepissent maledictis proscindebant, ἐμοὶ δὲ ἀπαγορεύει ὁ νόμος ἐπ' ὀνόματος αἰτιᾶσθαι τοὺς ἀδικουμένους μὲν οὐδὲν, εἶναι δ' ἐπιχειροῦντας δυσμενεῖς. Annotavit nescio quis in margine: ὥσπερ οἶμαι καὶ ἅπασι τοῖς ἄλλοις, quae nunc sic in Iuliani orationem irrepserunt ut vulgo legatur: ἐμοὶ δὲ ἀπαγορεύει ὁ νόμος ἐπ' ὀνόματος (ὥσπερ οἶμαι καὶ ἅπασι τοῖς ἄλλοις) αἰτιᾶσθαι κτέ. quae verba dubites utrum a proposito Iuliani alieniora an ineptiore loco posita dicas. Caeterum ea quae Iulianus Periclem ipsum inducit loquentem, ut vere dicam, parum Pericle digna sunt neque satis eius personae conveniunt: veluti quod primum dicit: Ἐμοὶ πόλις μέν ἐςι καὶ πατρὶς ὁ κόσμος, quantum est a Periclis ingenio et temporibus alienum! Fractis Graeciae viribus, quum omnes bonae artes in tristi servitute languerent et consenescerent, ista nata oratio est et ab exsulibus potissimum, qui sine lare inopes vagabantur. Diogeni erat πόλις καὶ πατρὶς ὁ κόσμος ex quo nullo amplius civitatis iure tenebatur quum patriam philosophiae ineptam et infestam contemnere coepisset, essetque, ut ipse dictitabat:

ἄπολις, ἄοικος, πατρίδος ἐςερημένος,
πτωχὸς, πλανήτης, βίον ἔχων τοὐφήμερον.

et, ut Iulianus ipse loquitur p. 195. B: οὐκ ὀβολὸν οὐ δραχμὴν οὐκ οἰκέτην ἔχων. Sed ridiculum est Socratem κόσμου πολίτην facere velle, magis etiam est ridiculum Pericli istam noviciam sapientiam obtrudere. Verum Iulianus non quid Pericli conveniret potissimum spectabat, sed quid ipse sentiret ex Periclis persona pronuntiare malebat. Admodum ridicule, ut dicam quod sentiam, inducit Periclem p. 246. C. ita dicentem: νῦν ἀπαλλάττεσθαι τὸν Ἀναξαγόραν ἀφ' ἡμῶν κελεύει

καὶ τὸν ἄριϛον οὐκ ὀψόμεθα (lege *οὐκέτ' ὀψόμεθα*) *τῶν ἑταίρων, δι' ὃν ἠχθόμην μὲν τῇ νυκτὶ ὅτι μοι τὸν φίλον οὐκ ἐδείκνυεν, ἡμέρᾳ δὲ καὶ ἡλίῳ χάριν ἠπιϛάμην ὅτι μοι παρεῖχεν ὁρᾷν ὃν* (Codex recte *οὗ*) *μάλιϛα ἤρων*. Ne dicam ineptum esse Periclem utentem facere verbis Xenophontis (ex *Sympos.* IV. 12), qui natus est eo ipso anno quo Periclem pestilentia absumsit, quantum abhorret a Periclis ingenio oratio adolescentuli perdite amantis et ex eo amore tantum non insanientis. Non sic Anaxagoram Pericles amabat. Saniora et veriora ex Plutarchi vita Periclis Iulianus didicerat, quae argumento serviens nunc sciens ignorat.

Sciendum est *ὁρᾷν οὗ* vix in Codice legi posse: itaque in apographis omissa sunt et Spanhemius soloece *ὁρᾷν ὃν* recepit.

Mirum est quod Pericles dicens inducitur p. 246. C: *εἰ μὲν ὄμματά σοι δέδωκεν ἡ φύσις μόνον ὥσπερ τοῖς ὄρνισιν*, quasi vero solae *aves* oculos haberent, sed ratione carerent. Debuerat dicere: *ὥσπερ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις* vel aliud quid eiusdemmodi.

Exstat vera et genuina scriptura in Codice ubi male editur p. 247. C: *οὐχὶ σαρκία καὶ νεῦρα καὶ μορφῆς τύπωμα ϛέρνων τε ἐξεικασμα πρὸς ἀρχέτυπον σώματος*. In Parisino Codice, qui ex Vossiano descriptus est, legitur * * * *ἐξείκασμα*, Spanhemius tamquam e Vossiano edidit *ϛέρνων τε ἐξείκασμα*, temere et imperite. Quamquam enim maculatus locus est tamen pellucet haec scriptura: *ϛέρνα τε ἐξεικασμένα*. Scribitur *ἐξεικασμ* cum compendio syllabae *εν*, supra *α*, iuxta acutus. Itaque de huius lectionis fide liquido constaret etiam absque Euripidis auxilio, apud quem in Phoenissis legitur vs. 165:

ὁρῶ δῆτ', οὐ σαφῶς. ὁρῶ δέ πως
μορφῆς τύπωμα ϛέρνα τ' ἐξεικασμένα.

Itaque *ἐξείκασμα* ut ex errore natum obiter e Lexicis eximemus.

Latet Tragici cuiusdam, Euripidis ut opinor, versiculus p. 248. A: *τυχὸν οὐκ ὀνείρων νυκτερινῶν ἰνδάλμασι προσέξομεν οὐδὲ κενὰ καὶ μάταια προσβάλλει τῷ νῷ τὰ φαντάσματα κτέ.* Si composueris cum his locum Diogenis Laërtii VI. 95:

(Μητροκλῆς) *τὰ ἑαυτοῦ συγγράμματα κατακαίων ἐπέλεγε·*

τα δ' ἐς' ὀνείρων νυκτέρων φαντάσματα,

agnosces eundem senarium a Iuliano respici, nisi quod uno vocabulo mutato sic conceptus erat:

τάδ' ἐς' ὀνείρων νυκτέρων ἰνδάλματα.

Itaque Iuliano redde *νυκτέρων* pro *νυκτερινῶν*. Adscripsi et reliquam loci partem quo melius appareret *προσβαλεῖ*, non *προσβάλλει*, esse scribendum.

Et mendosus est et nonnullorum omissione laborans locus p. 249. A: *ἢ τοῦτο μέν ἐςι * * ἤδη καὶ προσόμοιον τῷ γράφειν ἐφ' ὕδατος καὶ τὸν λίθον ἕψειν καὶ τῶν * * * ὀρνίθων ἐρευνᾶν ἴχνη τῆς πτήσεως.* Videor mihi videre *καὶ τῶν πτηνῶν ὀρνίθων*, sed non est satis certa haec scriptura. Hoc vero sat certum est scribi oportere: *καὶ τῷ λίθον ἕψειν καὶ τῷ * * ὀρνίθων ἐρευνᾶν ἴχνη.*

Homerica verba insunt in his p. 249. B: *ἀλλ' αὐτοῦ καὶ ὁ θεὸς χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε καὶ θάρσος ἔδωκε καὶ μένος ἐμπνεῖ.* cui non nota ex Homero: *χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε* et *δῶκε μένος καὶ θάρσος?*

Non est Graecum quod editur p. 250. B: *ἀπείρῳ γὰρ ὡς οἱ Λαιςρυγόνες καὶ Κύκλωπες ἦσαν αὐτοῦ κρείττους.* Nil iuvat Codex: emenda: *ἀπείρῳ γὰρ ὅσῳ — κρείττους.*

Facile emendari potest locus p. 251. C: *ἡμεῖς δὲ τοῖς παροῦσιν ἀγαπῶντες ἀεὶ καὶ τῶν ἀπόντων ἥκιςα μεταποιούμενοι ςεργόμενοι ὁπόταν ὁ κήρυξ ἐπαινῇ.* Pro *ςεργόμενοι* repone *ςέργομεν*, *contenti sumus*, et omnia habebunt optime.

Post pauca pro *ἀρκεῖ δὲ ἡμῖν καὶ φίλον ὁμολογεῖν μόνον* in Codice est *καὶ φίλοιν ὁμολογεῖν*, in quo quid lateat haud difficulter eruas: nempe hoc: *ἀρκεῖ δὲ ἡμῖν καὶ φιλεῖν ὁμολογῶν μόνον, ἐς δὲ τἄλλα σιωπηλότερος ὢν καὶ τῶν Πυθαγόρᾳ τελεσθέντων.* Quod sequitur *σιωπηλότερος ὢν* demonstrat *participium ὁμολογῶν* praecessisse. Deinde recte Codex dedit: *ἐκείνων ταῖς ψυχαῖς ἐναπολέλειπται ἔρως ἡμῶν* pro *ἀπολέλειπται.* Saepe in talibus *ἐν* neglectum periit.

Unum superest p. 252. D: *τὴν οἴκαδε πορείαν ἀσφαλῆ παρασκευάσοι καὶ ταχεῖαν.* Nil mutat Codex, sed perspicuum est *παρασκευάζοι* requiri.

Accedo ad Orationem III, quae in Codice pag. 104. inscribitur:

'Ιουλιανοῦ καίσαρος εὐσεβίας τῆς βασιλίδος ἐγκώμιον: —

In ipso exordio haerebis. Orditur p. 102. Spanh. his verbis: *Τί ποτε ἄρα χρὴ διανοεῖσθαι περὶ τῶν ὀφειλόντων μεγάλα καὶ ὑπὲρ μεγάλων.* Haec ita dicuntur quasi quis etiam *ὑπὲρ μικρῶν* posset *μεγάλα ὀφείλειν*, quod non est sanum nec recte cogitatum. Equidem *ὑπέρ* vitiosum esse suspicor et Iulianum exquisite et concitate dixisse *μεγάλα καὶ πέρα μεγάλων*, ut apud Demosthenem et alios: *δεινὰ καὶ πέρα δεινῶν*, et sim. Etiam alibi *πέρα* apud Iulianum legitur, veluti p. 210. D: *ἀρρήτων ἀρρητότερα καὶ κακῶν πέρα*, et in *Misopogone* p. 350. C: *τὸ γὰρ καὶ ἰχθύων καὶ ὀρνιθίων λόγον ποιεῖσθαι πέρα τρυφῆς εἶναι*, ubi Marcianus vitiose *πέρας τρυφῆς* exhibet.

Salutem affert Codex Vossianus loco, qui legitur p. 103. A: *ἢ γὰρ οὐ συνιέντες ἀναίσθητοι λίαν εἰσὶν ὧν οὐδαμῶς ἀναίσθητον εἶναι ἐχρῆν· ἢ συνιέντες ὧν ἐχρῆν εἰς ἅπαντα μεμνῆσθαι τὸν χρόνον.* Nil mutat Codex Marcianus 366, quocum hanc orationem contuli, sed locus mutilus est et propterea intelligi non potest. En veram lectionem a solo Vossiano servatam: *ἢ συνιέντες (ἐπιλήσμονες) ὧν ἐχρῆν εἰς ἅπαντα μεμνῆσθαι τὸν χρόνον.* Nunc demum recte *tertium* additur hoc: *μεμνημένοι δὲ καὶ ἀποκνοῦντες δι' ἅς δή ποτ' οὖν αἰτίας.* Aut *non intelligunt*, inquit, aut *non recordantur*, aut servantes beneficii memoriam tardi sunt ad referendam gratiam. Perspicue *ἐπιλήσμονες* in Codice legitur, neque expalluit neque charta perrosa est aut maculata, sed alias res, ut videtur, Spanhemius in conferendo Codice agebat. Praeterea notandum a prima manu in Codice scriptum esse *δι' ἀσδηποτοῦν*, deinde veterem Correctorem *οἱασδηποτοῦν* substituisse. Deinde e Voss. recipe: *ἄκουσμά τέ ἐϛιν* pro *ἄκουσμά τί ἐϛιν*, et ex utroque *πειθοῖ καὶ βίᾳ* pro *πείθει*, et *τῶν προλαβόντων* pro *τῶν παραλαβόντων*. Lubenter Iulianus participio *οἱ προλαβόντες* utitur pro *οἱ πρότεροι.* Tum unice vera est Vossiani scriptura: *τοὺς δὲ ἐπὶ τὸ ζηλοῦν* (editur *ἐπιζηλοῦν*: tacet Spanhemius) *ἐκεῖνα πειθοῖ καὶ βίᾳ παρώρμησεν.* Post pauca scribe p. 103. D: *ἀλλ' οὐδὲ ὑποσχὼν τὼ χεῖρε ὑποδέξαιτ' ἄν τις ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων*, quo-

rum *ὑποσχὼν* pro *ὑποσχεῖν* Vossianus dedit, in vitiosa lectione vulgata *ὑπεδέξατο ἄν τις* uterque liber conspirat.

Gravissimo errore legitur p. 104. A: *Ξενοφῶν δὲ (ἐπῄνει) Κῦρον τὸν Πέρσην, οὐχὶ τὸν ἀρχαῖον ἐκεῖνον μόνον ἀλλὰ καὶ ᾧ συνεστρατεύετο ἐφ' Ἑλλάδα.* Ferri non posse vides imperfectum *συνεστρατεύετο*, sed quid est facilius quam veram scripturam *συνεστράτευτο* reperire? Contra nullis machinis *ἐφ' Ἑλλάδα* tueri ac defendere poteris. Callide Petavius: »quocum *ex Graecia profectus* expeditionem susceperat," sed nihil nos callida commenta iuvant. Nihil aliud admittit sententia quam *ᾧ συνεστράτευτο ἐπὶ βασιλέα.*

Multis modis corrupta sunt quae sequuntur pag. 104. B: *Ἐμοὶ δὲ θαυμαστὸν εἶναι δοκεῖ εἰ τοὺς ἄνδρας γε τοὺς καλοὺς ἐπαινεσόμεθα, γυναῖκα δὲ ἀγαθὴν τῆς εὐφημίας οὐκ ἀξιώσομεν,* nam necessarium plane est ita scribere: *εἰ τοὺς μὲν ἄνδρας τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς ἐπαινεσόμεθα*: est enim *γε* in tali re tam absurdum atque *viros praeclaros* appellare *ἄνδρας καλούς*. In sqq. hoc solum video *ἐκείνῃ* pro *ἐκείνην* corrigendum esse et *εἶτα* inserendum sic: *πάντα ὡς ἔπος εἰπεῖν ὑπάρχειν ἐκείνῃ οἰόμενοι χρῆναι τὰ τοιαῦτα (εἶτα) τῶν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ἐγκωμίων ἀφαιρησόμεθα*;

Pag. 105. A. pro *Ὀδυσσεῖ ἡγήσασθαι τῆς περὶ τὰ βασίλεια φερούσης ὁδοῦ* recte uterque Codex exhibet *ὀδυσσεῖ (μὲν) ἡγήσασθαι*, sed male servat uterque: *περὶ τὰ βασίλεια.* Manifesto enim requiritur: *τῆς ἐπὶ τὰ βασίλεια φερούσης ὁδοῦ.* Alio modo in iisdem verbis peccatum est p. 114. A: *τῶν μειρακίων τῶν ἐπὶ τῇ βασιλίδι κωμαζόντων ἐκράτει*, ubi Vossianus habet veram lectionem *ἐπὶ τὰ βασίλεια κωμαζόντων.* Praeterea Marciani scriptura *σύμβουλον δὲ αὐ* (τ supra) explenda est *αὐτῷ* et demonstrat quomodo vitiosum *αὐτοῦ* in Vossiano nasci potuerit.

Expunge molestum articulum p. 105 A: *καθάπερ τινὰ ῥήτορα ξὺν [τῇ] τέχνῃ τέλειον ᾆσαι βασιλίδος ἐγκώμιον*, nam et ratio docet et usus confirmat *ξὺν τέχνῃ* verum esse, vide Iulianum ipsum in hac ipsa oratione p. 111. D, p. 113. A, p. 120. A, p. 124. B.

Mendosa et sensu vacua scriptura circumfertur p. 105. C: *ἤδη δὲ φρονήσει καὶ διαλύειν τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐγκλήματα.* Pro verbis

nihili ἤδη δὲ φρονήσει in Marciano est ἤδη δὲ εὐφροσύνῃ et in Vossiano ἤσειν δὲ εὐφροσύνῃ. Scribitur: ἤσ cum compendio syllabae ειν. Nil opus est diu te torquere ad eliciendam ex his Iuliani manum: satis est meminisse verborum Homericorum, quae Iulianus suis intexuerit ex Odyss. H. 74:

οἷσίν τ' εὖ φρονέῃσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.

Itaque apertum est verba οἷσιν δ' εὖ φρονέῃσι corrupta esse in ἤσειν δ' εὐφροσύνῃ primum, deinde in ἤδη δὲ εὐφροσύνῃ, denique in ἤδη δὲ φρονήσει.

Pag. 106. C. pro ὀλίγον δὲ εἰπεῖν τῶν πᾶσι γνωρίμων, recte Codex uterque ὀλίγα δὲ εἰπεῖν servavit. Praeterea ex utroque recipe οὐδ' ἄπο τοῦ παρόντος λόγου pro ἀπὸ τ. π.

Sine Codicum auxilio redintegrandus nobis erit locus p. 107. D: θυγάτηρ γάρ ἐςιν ἀνδρὸς ἀξίου νομισθέντος τὴν ἐπώνυμον τοῦ ἔτους ἀρχὴν πάλαι μὲν ἰσχυρὰν καὶ βασιλείαν ἀτεχνῶς νομιζομένην μεταβαλοῦσαν δὲ διὰ τοὺς οὐκ ὀρθῶς χρωμένους τῇ δυνάμει τὸ ὄνομα. Vehementer ea verba Petavium exercuerunt. »*Perplexe et implicate dictum*, inquit. *Hoc enim sibi vult:* regiam apud Romanos potestatem commutato dumtaxat nomine penes Coss. resedisse. *At illud verba ipsa significant*: Consulari potestati nomen aliud inditum. *Quod falsum est.*" Emendata scriptura dabit lucem et omnem difficultatem removebit. Hanc tu ita mecum quaere: unde pendet τὴν ἐπώνυμον — ἀρχήν? Nempe ex infinitivo, qui ex ἀξίου νομισθέντος suspensus fuerat sed oscitantia scribarum intercidit. Nihil est autem facilius quam eum revocare in lucem quoniam unum tantum est in Graecitate verbum huic rei accommodatum, nempe ἄρχειν. Nonne tu statim perspicis sic locum suppleri oportere: ἀξίου νομισθέντος τὴν ἐπώνυμον τοῦ ἔτους ἀρχὴν (ἄρχειν)? Eadem opera perspicis cur exciderit. Consideremus nunc reliqua. Non potuit umquam Iulianus dicere: *Consulari potestati nomen aliud esse inditum.* Namque falsum hoc esse num tu Iulianum nesciisse putas? Nugae hae sunt. Indagemus sanam ac veram lectionem. Opponuntur nunc inter se: πάλαι μὲν βασιλείαν ἀτεχνῶς νομιζομένην et μεταβαλοῦσαν δὲ τὸ ὄνομα. Estne haec, quaeso, sana oppositio? Ubi sequitur μεταβαλοῦσα δὲ τὸ ὄνομα, certum est et evidens in praecedentibus *pristinum nomen* commemoratum fuisse. Nihilne etiam animadvertis? Cor-

ruptum est *νομιζομένην*. Emenda *βασιλείαν ἀτεχνῶς ὀνομαζομένην* et locus erit luce clarior. Iulianus Consulatum extollens illud ipsum dixerat quod Petavius requirebat: Regiam apud Romanos potestatem *mutato dumtaxat nomine* penes Consules resedisse, quod verum est. Itaque non Consulari potestati nomen aliud inditum, sed Regiae potestati, idque *διὰ τοὺς οὐκ ὀρθῶς χρωμένους*, id est propter Tarquinios. Nihil quidquam in his inest quod perplexe et implicate dictum sit. Nemo mirabitur veram scripturam *ὀνομαζομένην* in *νομιζομένην* esse depravatam qui meminerit in libris Mss. sexcenties *ὀνομάζειν* et *νομίζειν* inter se permutare locum, cuius rei et ipsi alibi complura exempla expromsimus, quibus aliunde alia permulta addere facile est. Ex hac copia unum proferre iuvat ex Aristophane. In *Nubibus* vs. 847. Strepsiades filio gallum gallinaceum ostentans quaerit:

Φέρ' ἴδω, σὺ τουτονὶ τί νομίζεις; εἰπέ μοι.

an dubitabis praesertim admonitus emendare: *σὺ τοῦτον τί ὀνομάζεις;* ut statim recte legitur:

ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
ἀλεκτρύαιναν, τουτονὶ δ' ἀλέκτορα.

Pag. 108. C. e Vossiano recipe: *οὔτε ἰδιώτης οὐδεὶς οὔτε βασιλεύς*, pro *οὐδὲ βασιλεύς*. Idem liber eximiam lectionem servat in sqq. ubi editur: *λίαν ἐξαπατώμενος οὐ λανθάνει*, sed *οὐ μανθάνει* lubenter e Voss. restituemus. Uterque Codex consentit in lectione: *ἢ λαβεῖν παρὰ τῶν προγόνων*, pro vulgata *παραλαβεῖν*.

Destituunt nos Codices in loco depravato p. 108. D: *πόλεως μεγίστης οἰκιστὴν γενέσθαι κρεῖττον ἢ πολίτην· καὶ λαβεῖν ὁτιοῦν ἀγαθὸν ἢ τὸ πάντη καταδεέστερον.* Spanhemius, qui tot bonas lectiones in Codice liquido scriptas neglexit, nunc tamquam e Vossiano affert *διδόναι*, cuius verbi in Codice non est vola nec vestigium. In Vossiano legitur: *ὁτιοῦν ἀγαθὸν ἢ τὸ πάντη καταδεέστερον*, in Marciano: *ὁτιοῦν ἀγαθὸν ἢ τῷ παντὶ καταδεέστερον.* Equidem locum sic in integrum restituerim: *καὶ τὸ λαβεῖν ὁτιοῦν ἀγαθὸν (τοῦ δοῦναι) τῷ παντὶ καταδεέστερον*, quod et optime Graece dictum est et sententiae unice convenit.

Articulum bene dant Codd. in sqq. *καὶ (οἱ) πολῖται παρὰ πόλεων.*

Duo vocabula mirifice transposita sunt p. 108. D: οὗτος οὐδενὶ καταλείπει πρὸς εὐγενείας ἅμιλλαν λόγον, imo vero πρὸς εὐγενείας λόγον ἅμιλλαν. Dictum est πρὸς εὐγενείας λόγον eodem modo quo p. 195. B: οὐδὲ τῶν θεῶν φησιν εἰς εὐδαιμονίας λόγον ἐλαττοῦσθαι, et p. 14. C: καὶ οὐδὲν διάφορον προσῆν εἰς παιδείας λόγον τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἄλλων, ad quem locum plena manu exempla attulit Wyttenbachius in Biblioth. Crit. X. p. 8 sqq.

Pag. 109. C. ἓν μὲν γὰρ τούτων οὐδὲν ἐξαρκεῖν δοκεῖ, Vossianus οὐδὲ ἓν habet, Marcianus ἐξαρκεῖ.

Pag. 110. A. recte uterque Codex καί omittit in verbis: φαίην ἂν εἰκότως [καὶ] πολλάκις βουλευσάμενον ἑλέσθαι τὸν γάμον. Deinde Vossianus ὅσα ἐχρῆν exhibet, non ἔχρην.

Non est Graecum quod legitur p. 110. A: καθάπερ οὐκ ἔχοντας ἴδιον ἐγκώμιον ὑπὲρ ἧς ὁ λόγος διελθεῖν. Graeca tum demum erit oratio si articulum inserueris in hunc modum: ἐγκώμιον (τῆς) ὑπὲρ ἧς ὁ λόγος διελθεῖν.

Contra expunge pronomen p. 110. C: τῇ δὲ ἀνὴρ οὐδεὶς καλὸς καὶ μέγας — καὶ πλούσιος [ὃς] ὑπὲρ τούτων εἰς λόγους ἐλθεῖν ὑπέμεινέ ποτε. Deinde scribe: τὴν θυγατέρα δὲ — ἀξίαν ἔκρινε pro ἄξιον.

Pag. 111. C. lege cum utroque Codice: εἰ τοὺς τρόπους τῆς μουσικῆς διαφθείροι pro εἴ τις τοὺς τρόπους, et ὁρῶν δὲ ἐμμένοντα pro τε.

Pag 112. A. lege cum Marciano ἀντιταττόμενον τῇ Φειδίου τέχνῃ pro ἀντιπραττόμενον, quae barbara scriptura diserte in Vossiano legitur. Deinde cum utroque expunge copulam in verbis: ὅρμων τε καὶ ϛεφάνων [καὶ] κατάλογον — ᾄδοντες. Eandem post pauca p. 112 B. ex utroque Codice revoca: (καὶ) πολλὰ δὴ μάλα τὸ ἐντεῦθεν. Recte Vossianus servat in sqq. ὅσα ἐκείνῃ φρόνησιν — ἐξεμαρτύρησε pro ἐκείνης, et recte ambo omittunt καί p. 112. D. in verbis; τὸν ἄνδρα λίαν [καὶ] ἔπειθε ϛέργειν καὶ ἀγαπᾶν.

Pag. 113. A. καὶ ἐτεθήλει περὶ τὴν οἰκίαν ἡμερὶς ἡβῶσα ϛαφυλῆς οἶμαι τῆς γενναίας βριθομένη τοῖς βότρυσι, repone formam Homericam ἡμερὶς ἡβώωσα ex Odyss. E. 69:

ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ ϛαφυλῇσι,

non enim extra linguam Homericam usitatum erat ἡβᾶν ita usurpare.

Post pauca p. 113. C. ubi editur: σὺ δὲ — τοσούτους αὑτῷ προστέθεικας πόνους οὐδὲ ἐν τῇ δὴ Σχερίᾳ καταμεῖναι ἐθέλησας, in Vossiano est: ἐν τῇ δυσχερείᾳ καταμεῖναι ἐθελήσας, in Marciano: ἐν τῇ σχεδία καταμείνας ἐθελήσας, sed supra δί in σχεδία scriptum est ρι, quae est unice vera lectio: οὐδὲ ἐν τῇ Σχερίᾳ καταμεῖναι ἐθελήσας. Haeserunt olim imperiti Graeculi in antiqua scriptura ΕΝΤΗΙΣΧΕΡΙΑΙ neque agnoscentes Homericam Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν (Odyss. N. 160.), male sanis correctiunculis ludere coeperunt. Quid esse potest insulsius quam ἐν τῇ δυσχερείᾳ, quod sciolus de suo substituit? Verum vidit Petavius nisi quod δή otiosum et iners addidit.

Pro τοσούτους αὑτῷ προστέθεικας πόνους in Vossiano est σαυτῷ. Apud Iulianum autem parum refert hoc an illo modo scribatur. Caeterum referunt haec verba versiculum Menandri quem nullo labore elicies ex *Misopogone* p. 342. A: οὕτω μὲν οὖν ἐγὼ κατὰ τὸν τοῦ Μενάνδρου Δύσκολον αὐτὸς ἐμαυτῷ πόνους προσετίθουν. Ipse Δύσκολος sic dixisse videtur:

αὐτὸς δ' ἐμαυτῷ προστίθημι τοὺς πόνους.

Ridicula lectio p. 114. A: τῶν μειρακίων τῶν ἐπὶ τῇ βασιλίδι κωμαζόντων e Vossiano emendanda, in quo recte ἐπὶ τὰ βασίλεια scriptum est. Natus est stolidus error ex compendio βασι (λ superscripto) male expleto, quum in articulo de more sola consonans τ praecedenti praepositioni superimposita fuisset.

Iterum articulus concepit vitium p. 115. A: πείθει τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δέησιν προσθεῖσα — ἀφεῖναι πάντως τὰς αἰτίας, imo vero τῆς αἰτίας. Iudex qui reum absolvit non τὴν αἰτίαν ἀφίησι, sed τὸν φεύγοντα ἀφίησι τῆς αἰτίας. Sed quid ego haec coniicio, inspecto iterum Codice video liquido τῆς αἰτίας in eo scriptum esse: τ cum compend. syllabae ης, quod de more coaluit cum circumflexo. Deinde in Vossiano est: καθάπερ ὅμηρος φησὶν ἐκβιαζόμενον παρὰ τῆς γαμετῆς ὁμολογεῖν ὅτι ξυγχωροίη pro vulgatis ἐκβιαζόμενος et ὁμολογεῖ. Recipiendam esse Codicis lectionem vel solum ξυγχωροίη arguit, quod si vulgatam retinebis loci compositionem vitiabit et soloecam

reddet: sed ut recipi possit revoca fugitivum nomen et sic supple: *Ὅμηρός Φησι* (*τὸν Δία*) *ἐκβιαζόμενον παρὰ τῆς γαμετῆς κτέ.* Locus Homeri Iliad. Δ. 43. dubitationem omnem eximet.

In sqq. uterque Codex servat veram scripturam *πατρῷον* pro *πρῶτον*. In Vossiano est *πατρῶον*, in Marciano compendium *πρῶον*.

Dormitavit Petavius p. 115. D. in verbis: *καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ὅστις ἐμὲ ψεύδεσθαι τῶν ἁπάντων Φήσει εἰ καὶ ὀνομαστὶ τοὺς ἄνδρας καταλέγοιμι.* Vertit enim: »tametsi nominatim singulos enumerem," sed *plane contrarium* sententia manifesto postulat: »Nemo omnium me mendacii insimulabit *etiamsi neminem nominavero.*" Hoc ipsum est in Marciano: *εἰ καὶ ὀνομαστὶ τοὺς ἄνδρας* (*μὴ*) *καταλέγοιμι*, itaque parco pluribus.

In sqq. p. 116. A. *κενόν* pro *καινόν* reponendum et *ἄγει* pro *ἄγειν* supra iam admonuimus.

Excidit vocabulum p. 116. A. *ἐπὶ μειζόνων ἄγουσα πράξεων*, requiro enim accusativum ex *ἐπὶ* suspensum, unde genitivus *μειζόνων πράξεων* regatur. Petavius recte vertit: »ad maiorum munerum *administrationem* provehens." Itaque aut sic explendum est *ἐπὶ μειζόνων ἄγουσα πράξεων* (*διοίκησιν*), aut aliud quid eiusdemmodi interponendum.

Misere corruperunt Graeculi locum exquisita elegantia ad Atticorum exemplum a Iuliano compositum, sed fraus perpluit et antiquae compositionis venustas certa emendatione potest in integrum restitui. Haec est vulgata scriptura p. 116. C: *καὶ οὐ τοῖς ξυγγενέσι μόνον τοσαῦτα ἔδρασεν ἀγαθὰ, ξενίαν δὲ ὅτῳ πρὸς τοὺς ἐκείνης πατέρας ὑπάρξασαν ἔγνω οὐκ ἀνόητον ἀΦῆκε τοῖς κτησαμένοις, τιμᾷ δὲ οἶμαι καὶ τούτους καθάπερ ξυγγενεῖς.* Aliquid iuvant libri, sed compositionis vitium neque arguunt neque sanant. In utroque Codice est *οὐ τοὺς ξυγγενεῖς μόνον τοσαῦτα ἔδρασεν ἀγαθὰ*, pro *τοῖς ξυγγενέσι*, deinde *ἀνόνητον* pro *ἀνόητον*: rectissime utrumque. Graeculi, qui solebant ipsi dicere *δρᾶν* s. *ποιεῖν τινὶ ἀγαθόν τι* pro *τινά*, saepius illam loquendi formam antiquioribus affricuerunt, cuiusmodi menda multis adhuc Atticorum locis corrigenda supersunt. In his est Aristophanis locus apud Athenaeum p. 372. B:

κἄγωγε ταῖς ἄλλαις πόλεσι δρῶ ταῦτα πλὴν Ἀθηνῶν,

cui redde τὰς ἄλλας πόλεις. Apud Iulianum scriptura οὐκ ἀνόητον ipsa ἀνόητος est et stulta ac stolida, si qua alia, sed saepius impingunt sequiores in ὀνίνημι, ἀνόνητος cett. quoniam haec omnia olim usu populi exemta in desuetudinem abierant. Receptis igitur τοὺς ξυγγενεῖς et ἀνόνητον animadvertamus reliquam loci labem. De sententia verborum nulla potest esse dubitatio. Iulianus hoc dixerat: οὐ μόνον τοὺς ξυγγενεῖς τοσαῦτα ἀγαθὰ ἐποίησεν ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐκείνῃ πατρικὸς ξένος ἐγένετο ὠφέλησεν, sed pro εἴ τις ἐκείνῃ ἐγένετο ξένος πατρικός venuste et exquisite dixit: ὅτῳ πρὸς τοὺς ἐκείνης πατέρας ξενίαν ὑπάρξασαν ἔγνω, et pro ὤνησε sive ὠφέλησεν eleganter substituit: τὴν ξενίαν τοῖς κτησαμένοις οὐκ ἀνόνητον ἀφῆκεν. Quomodo autem haec composuit? Si praemisisset: καὶ οὐ τοὺς ξυγγενεῖς μόνον τοσαῦτα ἔδρασεν ἀγαθά, non potuisset addere ξενίαν δὲ ὅτῳ κτέ. Si οὐ μόνον genuinum est pro δέ necessario requiritur ἀλλὰ καί. Contra si ξενίαν δὲ ὅτῳ a Iuliano scriptum est, praecedere debuit non οὐ — μόνον, sed οὐ — μέν. Hoc ipsum est verissimum. Iuliani manus est: οὐ τοὺς ξυγγενεῖς μὲν τοσαῦτα ἔδρασεν ἀγαθά, ξενίαν δὲ ὅτῳ πρὸς τοὺς ἐκείνης πατέρας ὑπάρξασαν ἔγνω [οὐκ] ἀνόνητον ἀφῆκε τοῖς κτησάμενοις, τιμᾷ δὲ οἶμαι καὶ τούτους καθάπερ ξυγγενεῖς. Agnoscimus Atticam componendi formam οὐ — μὲν — δέ cum negatione, cuius permulta exempla attulimus ad Philostrati libellum περὶ Γυμναστικῆς p. 50, et luce clarius est οὐκ in [οὐκ] ἀνόνητον a stolido Graeculo esse interpolatum. Quam facile et quam saepe μόνον in hac loquendi forma pro μέν irrepat diligenter ostendimus ad Hyperidis λόγον ἐπιτάφιον p. 35. Quum constet denique Atticistas illa antiqua compositione οὐ (οὐ γάρ, οὐ γὰρ δή) . . . . μὲν . . . . δέ — οὐ impense delectari et locus ipse sic restitutus clara veritatis specie niteat non attinet verbum amplius addere. Hoc tantum non abs re erit adiicere eiusdem compositionis duo alia exempla apud Iulianum exstare p. 128. A: οὐ γὰρ δὴ τείχους μὲν αἵρεσιν — ἐπεισάγειν διενοεῖτο τῇ ποιήσει —, τοῦτο δὲ ὀλιγώρως οὕτω παρέλιπεν, et p. 272. B: οὐ γὰρ δὴ τοὺς μὲν λῃστὰς ὁ νόμος ἀπαγορεύει τῷ δήσαντι κτείνειν, τοὺς ἀφαιρεθέντας δὲ τιμὰς — ἀκρίτως (L. ἀκρίτους) φησὶ δεῖν ἀναιρεῖσθαι.

Non uno modo vitiatus est et perturbatus locus p. 116. D.

ubi ὑπειδόμενοι, quod barbarum est, in ὑπιδόμενοι refinge et ex Codice Vossiano recipe ὅπως — μήποτε — διαταράττησθε pro διαταράττοισθε. Ipsius Iuliani vitium est ὄμνυμι ὑμῖν ὡς — ἐρῶ pro ὄμνυμι ὑμῖν ἐρεῖν. Saepe in libris scriptis et editis recurrit forma ὑπειδόμενος, quae non minus est vitiosa ac si quis ὑπειδών pro ὑπιδών vellet dicere. Continuo sequitur: ὑμεῖς δὲ καὶ ἀνωμότῳ πιστεύσετε πάντα οὐ κολακείας ἕνεκα λέγοντι, ubi in Vossiano est πιστεύσατε. Sana erit sententia ubi sic correxeris: ὑμεῖς δὲ κἂν ἀνωμότῳ ἐπιστεύσατε πάντα — λέγειν. Qui modo fidem iureiurando obstrinxerat dicere non potuit: » *credetis* mihi etiam iniurato." sed » *credidissetis.*" Deinde ἐπιστεύσατέ μοι λέγειν quid sit mirantes Graeculi contra sententiam λέγοντι substituerunt. Diligenter ostendimus alibi quam saepe hoc loquendi genus in libris interpolatum sit.

In iis quae continuo sequuntur p. 117. A. Vossianus exhibet: αὐτῆς τὲ οἶμαι (pro αὐτοῦ τε οἶμαι) καὶ αὐτῆς ταύτης ξυμπροθυμουμένης. Marcianus cum vulgata conspirat, sed ταύτης omittit. Aliquid vitii latet in αὐτῆς τε, nam αὐτοῦ τε ferri non potest, sed nihil extundo quod plane satisfaciat. Post pauca pro ἅπαντα ἀφίῃ (sic Voss. ἀφίει Marc.) ῥήματα, emenda ἀφείη.

Recte articulum omittit Vossianus p. 117. A. [τῆς] εὐγνωμοσύνης μὲν ἐμαυτοῦ σημεῖον.

Quamquam uterque Codex p. 117. D. tuetur vulgatam: τί ποτε οὖν ἐγὼ τοιοῦτον εὖ παθεῖν φημι, tamen pro τοιοῦτον requiri apparet τοσοῦτον, id est οὕτω μέγα.

Duplex mendum obsidet Codicem Vossianum p. 118. B: μὴ πρότερον πρόσεσθαι μὴ δὲ ἐνδείξασθαι ψευδῆ καὶ ἄδικον διαβολήν. Recte editur προσέσθαι, tum pro ἐνδείξασθαι accipe a Marciano veram lectionem ἐνδέξασθαι.

Male legerunt Codicem qui dederunt p. 120. A: ἅτε αὐτὸ ξὺν τέχνῃ τοῦτο δρῶν, nam scriptum in eo est αὐτ with ὸ above id est αὐτός. Deinde pro πρᾶος γέγονεν, quod in Vossiano est, recte Marc. προσγέγονεν servat. Post pauca μέν pro δέ repone in his: ἀγαπήσαντι μὲν εὖ μάλα τὸ ἔργον — ἀπολειφθέντι δέ κτέ.

Male Spanhemius enotavit Vossiani scripturam p. 120. C.

ubi edidit: *οὐ τὸν ὑπὸ γῆν καὶ ἐπὶ γῆς χρυσὸν ἀντάξιον*, et in Vossiano esse narrat *ἐπὶ γῆν καὶ ὑπὸ γῆς*. Liquido scriptum est *οὐ τὸν ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χρυσόν*, quae verissima scriptura est ex notissimo Platonis loco sumta *de Legibus* V. p. 728. A: *πᾶς γὰρ ὅ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος*, quae ipsa verba ex Platone affert Iulianus p. 81. A. Hinc facile est emendare verba Iuliani p. 387. B: *ὁ χρυσὸς ἐπὶ γῆς κρυπτόμενος ἢ Φεύγων τὴν ὄψιν*, ubi manifesto requiritur *ὑπὸ γῆς*. Eadem opera corrige dictum Aristidis apud Plutarchum in vita Arist. cap. 10: *οὐκ ἔςι χρυσοῦ τοσοῦτον πλῆθος οὐθ' ὑπὲρ γῆν οὐθ' ὑπὸ γῆν ὅσον Ἀθηναῖοι δέξαιντο ἂν πρὸ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας*, ubi repone *ὑπὲρ γῆς* et *ὑπὸ γῆς*.

Accusativus necessario in genitivum convertendus est ut recte procedat sententia p. 121. C: *μήτε — ἀτιμάσαι τὸν τοσαῦτα ἐργασάμενον ἀγαθὰ τὴν ἀναγκαίαν αἴτησιν*. Omnia erunt expedita ubi rescripseris: *τοῦ τοσαῦτα ἐργασαμένου*.

Non est in Vossiano p. 122. A, ut Spanhemius refert, *καὶ εἶτα ἀναγκαζομένῳ*, sed *κα εἶτα*, in quo latet *κᾆτα*, quod reponendum. Exhibet deinde *ἐγκρατῶς πάντων*, sed supra scriptis notis numeralibus *β*, *α*.

Unice verum est p. 122. C: *διὰ τέλους χαλεπαῖνον*, ut in Vossiano est, pro *χαλεπαίνοντα* quod editur et *χαλεπαίνων*, ut Marcianus habet. Deinde scribe *ςολὴν γοῦν ἡνιοχικήν* pro *οὖν*.

Pag. 123. A. pro *περισκοπούμενος* non est in Vossiano *ἐπισκοπῶν*, ut refert Spanhemius, sed *ἐπισκοπούμενος*. Idem habet Marcianus. Deinde p. 123. C. pro *διηγησόμεθα* coniunctivo opus est *διηγησώμεθα*, et p. 123. D. ipsa Homeri verba repone: *δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι*, tum in fine paginae ex utroque Codice scribe *ξυγγραφέων* pro *συγγραφέων*.

Pag. 124. B. corrige *οὐκ ἔςιν ὅπως ἐπιλανθάνωμαι* pro *ἐπιλανθάνομαι* et ab utroque Codice accipe optimam lectionem *ἕν γέ τι* pro *ἕν γέ τοι*.

Scite Iulianus suis verbis intexuit senarium Euripideum ex Phoenissis p. 124. C: *τὴν ἐμπειρίαν δι' ἣν ὁ πρεσβύτης ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον*.

Fallitur Spanhemius p. 124. C: οἷον ἀρχέτυπα προτιθέμενος δημιουργὸς e Vossiano enotans δημιουργά. Scriptum est in Codice δημιουργ^{ὸ}. Saepius factum est ut ὸ et α sic confunderentur.

Recte uterque Codex p. 125. B. καὶ οἱ βότρυες ἐπηρτημένοι servat ἐξηρτημένοι. Conspirant ambo in vulgatae vitio p. 125. C: ὑφ' ὧν αὐτῷ διεσώθη ἀπολλύμενα ἂν ἄλλως τὰ θρέμματα. Necessario requiritur aoristus ἀπολόμενα ἄν. Passim et in aliis libris et in Vossiano permiscentur ἀπολόμενος, ἀπολλόμενος (sic) et ἀπολλύμενος.

Triplex mendum eluendum est p. 125. D. ex verbis: ὅστις οὖν — δεόμενος τροφῆς πολλῆς καὶ καθαρᾶς τῆς ἐκ τῶν παλαιῶν γραμμάτων εἶτα ἀθρόως πάντων δεηθείη, ἆρα ὑμῖν μικρᾶς δεῖσθαι βοηθείας δοκεῖ ἢ μικρῶν αὐτῷ γέγονεν ἄξιος ὁ πρὸς ταῦτα συμβαλλόμενος; Pro δεηθείη facile apparet emendandum esse στερηθείη. Praeterea pro γέγονεν sine ulla dubitatione γεγονέναι rescribi oportere clamat loci compositio. Et δεῖσθαι et γεγονέναι pariter ex verbis ἆρα ὑμῖν δοκεῖ suspensa esse perspicuum est. Denique pro συμβαλλόμενος Vossianus συλλαμβανόμενος exhibet, quod verum esse videtur.

Retrahe fugitivam praepositionem p. 126. A: οὐδ' ὑμᾶς δὴ ὑπὲρ τούτων ἡδέως ἂν ὀχλήσαιμι, imo vero ἡδέως ἂν ἐνοχλήσαιμι ex constanti omnium usu. Statim post ubi legitur: λόγον δὲ ὑμῖν εἰπεῖν ἐθέλω μάλα δὴ τινος ὑμῖν ἀκοῆς ἄξιον, emenda μάλα δή τι, nam ridicule coniunguntur τινὸς ἀκοῆς ἄξιον. Magis etiam ridicula coniunctio est verborum τῶν ῥηθέντων ἀκροᾶσθε p. 126. B. ubi in utroque Codice est: τυχὸν γὰρ (vulgo δὲ) οὐδὲν (Marc. οὐδὲ) τῶν ῥηθέντων ἀκροᾶσθε ξὺν (vulgo σὺν) ἡδονῇ. Ex ipsa rei natura sequitur dicendum esse τῶν λεγομένων ἀκροᾶσθαι s. ἀκούειν, sed τῶν ῥηθέντων ἀκοῦσαι (ἀκηκοέναι) sive ἀκροάσασθαι (ἠκροᾶσθαι). Quis sine risu legere potest ἀκούετε τῶν ῥηθέντων, *auditis* quae dicta sunt? Itaque *perfectum* reponamus: τυχὸν δὲ οὐδὲ τῶν ῥηθέντων ἠκρόασθε ξὺν ἡδονῇ. Recipiendum est e Marciano οὐδέ pro οὐδέν, quoniam sic inter se τὰ ῥηθέντα et τὰ ῥηθησόμενα componuntur.

In una litterula tralaticio errore peccatum est p. 126. C: ὅτι ἄρα μικρὰ καὶ φαῦλα πράγματα ἀναδεξάμενος ὡς δὴ

τι σεμνὸν ὑμῖν ἀπαγγέλλω. Alienum prorsus abs re est verbum ἀναδέχομαι. Emenda ἀναλεξάμενος. Criminabantur eum quod quum res quasdam exiles ac parvi pretii *collegisset* deinde eas auditoribus pro magnificis venditaret.

Pag. 127. A. sine mora e Vossiano recipe optimam lectionem βασίλεια ᾠκοδόμησεν ὑπὸ γῆς πάγκαλα pro ἐπὶ γῆς. Hoc ipsum erat admirabile regiam *subterraneam* a Semiramide aedificatam esse derivato flumine et post absolutum aedificium in veterem alveum iterum immisso.

Pag. 128. A. recte Vossianus ἀνδρός τε (pro δὲ) ἐπ' αὐτῇ καὶ ποταμοῦ μάχην, et uterque Codex ἐπὶ σμικρὸν (vulgo σμικρῶν) μνημονεύειν. Post pauca p. 128. B. pro ἅτε δὲ οἶμαι σοφὸς καὶ θεῖος ποιητής in Vossiano legitur: ἅτε δὴ οὖν σοφός, in quo latet: ἅτε δὴ ὢν σοφός κτέ. Mox pro τοιοῦτον ἡγεμόνα ποιουμένους Vossianus τοσοῦτον habet et uterque ποιουμένοις. recte. Tum p. 128. C. Vossianus: ὁ δὲ τούτοις (vulgo τοιούτοις) μὲν κτέ. Reliqua supra emendavimus.

In verbis οὐδὲ ἱμάτιον μέλαν τῶν πολιτῶν (τις om.) περιβαλόμενος explicit Codex Marcianus.

Recte viri docti p. 129. C. pro εἴχου τῶν Γαλατίας ὁρίων coniecerunt ἀγχοῦ. Scribuntur in Codicibus αγ et εγ et ει nexu tam simili ut oculis discerni non possit utrum αγ an εγ an ει sit scriptum. Sententia dat lucem et Graecitatis scientia, verum quid facias homuncionibus minimi pretii qui serio εἴχου τῶν Γαλατίας ὁρίων scribere potuerunt?

Necessarium pronomen periit p. 129. D. in verbis: καίτοι οὐ λέληθεν ἡ τῶν χρημάτων ἐλευθέριος δαπάνη μετέχουσά τινος ἀρετῆς, ubi supplendum καίτοι με οὐ λέληθεν. Sic enim loqui solent pro καίτοι οὐκ ἀγνοῶ et alii et Iulianus ipse saepius, veluti p. 161. B. et 445. D: καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι, et p. 213. B: ἢ τοῦτό σε λέληθεν ὅτι, et aliis locis.

C. G. COBET.

(*Continuabitur*).